

Haziran 2019

İktisadi Araştırmalar Bölümü

İzlem Erdem
Başekonomist
izlem.erdem@isbank.com.tr

Alper Gürler
Birim Müdürü
alper.gurler@isbank.com.tr

H. Erhan Gül
Müdür Yardımcısı
erhan.gul@isbank.com.tr

İlker Şahin
Uzman
ilker.sahin@isbank.com.tr

Gamze Can
Uzman
gamze.can@isbank.com.tr

Ayşim Kalkan
Uzman Yardımcısı
aysim.kalkan@isbank.com.tr

Küresel Ekonomi

Küresel ekonomi ilk çeyrekte gelişmiş ülkeler öncülüğünde tahminlerin üzerinde bir performans sergilerken, büyümenin kompozisyonu bu performansın sürdürülebilir olmadığına işaret etti. Nitekim, önde gelen ekonomilerde ikinci çeyreğe ilişkin öncü göstergelerde izlenen zayıflık dikkat çekiyor.

Küresel ekonomiye ilişkin risklerin arttığı mevcut konjonktürde önde gelen merkez bankalarının ekonomiyi destekleyici yönde politikalar izleme eğiliminde olmaları beklentisi güçleniyor. ABD’de tahminlerin oldukça altında kalan Mayıs ayı tarım dışı istihdam artışı bu beklentiyi pekiştirirken, ECB’nin Haziran ayı toplantısında faiz oranlarının en azından gelecek yılın ikinci yarısına kadar mevcut seviyelerde kalmasının beklendiği kaydedildi.

OECD ve Dünya Bankası 2019 yılı için küresel ekonomik büyüme tahminlerini düşürdü. Kuruluşların Türkiye ekonomisine ilişkin büyüme tahminlerini de aşağı yönlü revize ettiği görüldü. OECD Türkiye ekonomisinin bu yıl %2,6 küçüleceğini öngörürken, Dünya Bankası’nın küçülme tahmini %1 düzeyinde bulunuyor.

İngiltere Başbakanı May’in istifasının ardından anlaşmasız Brexit ihtimali artıyor. Avrupa Parlamentosu seçimlerinden İngiltere’de birkaç ay önce kurulan Birlik karşıtı Brexit Partisi’nin birinci parti olarak çıkması da bu yöndeki endişelerin artmasına neden oldu.

Petrol fiyatları son haftalarda üretim kısıntılarının sürdürüleceği beklentisinden yukarı yönlü destek bulsa da küresel ticarete dair endişelerle hızlı düşüş sergiledi.

Türkiye Ekonomisi

İşgücü göstergelerindeki zayıflık sürüyor. İşsizlik oranı Şubat döneminde yıllık bazda 4,1 puanlık yükselişle %14,7 oldu. Genç nüfusta işsizlik oranı %26,1 düzeyinde gerçekte.

Türkiye ekonomisi zincirlenmiş hacim endeksine göre 2019 yılının ilk çeyreğinde bir önceki yılın aynı dönemine göre %2,6 oranında daraldı.

Mayıs ayında 45,3 düzeyine gerileyen imalat PMI verisi sektörde yavaşlamanın 14 aydır sürdürüldüğüne işaret ederken, tüketici güven endeksi Mayıs’ta 55,3 ile tarihi düşük düzeye indi.

Dış ticaret açığındaki daralma eğilimi Nisan’da da sürdü. İhracat hacmi yıllık bazda %4,6 artarken, ithalat hacmi %15,1 geriledi. Böylece, dış ticaret açığı geçtiğimiz yılın aynı dönemine kıyasla %55,6 azaldı.

Mart ayında cari açık 589 milyon USD düzeyinde gerçekleşirken, 12 aylık kümülatif cari açık 12,8 milyar USD ile 2009’dan bu yana en düşük düzeyine indi.

Bütçe görünümündeki bozulma Nisan ayında sürdü. Merkezi yönetim bütçe açığı geçtiğimiz yılın aynı ayına kıyasla 15,6 milyar TL artarak 18,3 milyar TL düzeyinde gerçekleşti.

Mayıs’ta TÜFE aylık bazda %0,95 ile piyasa beklentilerinin altında arttı. Yıllık tüketici enflasyonu bu dönemde %18,71 oldu.

Mayıs ayında yoğun satış baskısı altında kalan yurt içi piyasalar ay sonuna doğru gelen alımlarla kayıplarını önemli ölçüde telafi etti.

Küresel Ekonomi	2
Türkiye Ekonomisi	
Makro Göstergeler.....	4
Finansal Piyasalar	7
Bankacılık Sektörü.....	8
Genel Değerlendirme	9
Grafikler.....	10
Özet Tablolar.....	12

Ticaret savaşı gelişmeleri...

ABD ve Çin arasındaki ticaret görüşmelerine ilişkin temkinli iyimserlik, Mayıs ayında yapılan açıklamalar ve art arda alınan korumacı önlemlerle birlikte yerini yeniden karamsarlığa bıraktı. ABD, Çin'in daha önce uzlaşılan konularda geri adım attığı gerekçesiyle Çin'den ithal edilen 200 milyar USD'lik ürüne uygulanan %10'luk gümrük vergisinin %25'e çıkarıldığını duyururken, Çin bu hamleye karşılık olarak ABD'den ithal ettiği 60 milyar USD'lik ürün için gümrük vergilerini arttıracaklarını açıkladı. ABD'nin Çinli teknoloji şirketi Huawei'i kara listeye alması ve Çin'in dünyadaki rezervlerin yaklaşık %40'ına sahip olduğu nadir elementlerin ihracatına sınırlama getireceği haberleri de tansiyonu yükselten gelişmeler oldu. Taraflar arasındaki müzakereler belirsiz bir süre için sona ererken, ABD ve Çin devlet başkanlarının Haziran sonunda gerçekleştirilecek G-20 zirvesinde bir araya gelmesi bekleniyor.

ABD, Çin ile ticari ilişkilerindeki arttırdığı gerilimin aksine, Avrupa ülkeleri ve Japonya'dan yapılan otomobil ve otomobil parçaları ithalatına getirilecek gümrük vergilerini ticaret görüşmelerine zaman tanımak amacıyla erteleme kararı aldı. Ayrıca, geçtiğimiz yılın Ağustos ayında artan diplomatik gerilim üzerine Türkiye'den yapılan çelik ithalatına uyguladığı vergiyi %25'ten %50'ye çıkaran ABD bu oranı yeniden eski seviyesine indirdi. Kararın ardından Türkiye de ABD menşeli bazı ürünlerin ithalatında uyguladığı ek gümrük vergilerini düşürdü.

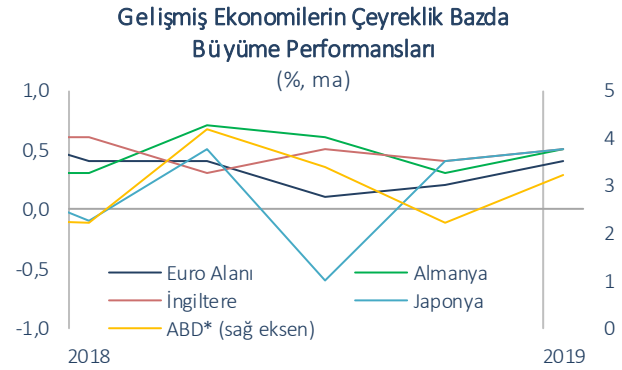
Avrupa gündeminde İngiltere Başbakanı May'in istifası ve AB Parlamentosu seçimi öne çıktı.

İngiltere Başbakanı Theresa May, 7 Haziran itibarıyla görevinden ayrıldı. May'in istifası yeni başbakanın kim olacağına ilişkin belirsizliği beraberinde getirirken, Muhafazakar Parti içinde Boris Johnson gibi Brexit konusunda daha sert söylemlere sahip bir ismin göreve gelebileceği değerlendiriliyor. Erken seçim ihtimali de gündemde yer alıyor. Avrupa Parlamentosu seçimlerinde üç ay önce kurulan ve Birlik karşıtı görüşleriyle öne çıkan Brexit Partisi'nin oyların %30'undan fazlasını alarak birinci parti olması dikkat çekerken, Brexit Partisi'nin bu başarısı olası bir genel seçimde partilerin mevcut konumlarını kaybedeceklerine işaret etti. Brexit'e ilişkin belirsizliklerin arttığı bir ortamda AB ülkelerinin büyük bir kısmının Brexit'i üçüncü kez ertelemekten yana olduğu belirtiliyor. İngiltere'de Muhafazakar Parti'nin büyük bir bölümü ise erteleme olmayacağı yönünde görüş bildiriyor.

Avrupa Parlamentosu seçimlerinde merkezde konumlanan siyasi gruplar Avrupa genelinde oy kaybederken, aşırı sağ ve sol eğilimli kesimler Parlamento'daki varlıklarını arttırdılar. Öte yandan, Birlik yanlısı partilere mensup milletvekili sayısının 2014 seçimlerinde olduğu gibi %50'nin üzerinde kaldığı görülüyor.

Gelişmiş ekonomiler ilk çeyrekte tahminlerin üzerinde büyüdü.

ABD ekonomisi yılın ilk çeyreğinde nihai verilere göre yıllık bazda %3,1 ile öncü veri için %2 olan piyasa beklentisinin oldukça üzerinde bir büyüme kaydetti. Japonya ekonomisi de bu dönemde yıllıklandırılmış bazda bir önceki çeyreğe göre %2,2 oranında büyüdü. Avrupa ekonomilerinin genelinde de yılın ilk çeyreğinde geçtiğimiz yılın ikinci yarısına kıyasla toparlanma gözlemlendi. Önceki çeyrekte %0,2 büyüyen Euro Alanı ekonomisi yılın ilk çeyreğinde %0,4 ile tahminleri aşan bir oranda büyüdü. Bu dönemde İtalya ekonomisinin resesyondan çıktığı görülürken, Almanya ekonomisinin de geçtiğimiz yılın ikinci yarısındaki zayıf performansını geride bıraktığı izlendi. 2018'in son çeyreğinde çeyreklik bazda %0,2 oranında büyüyen İngiltere ekonomisi bu yılın ilk çeyreğinde de %0,5 büyüdü.

Gelişmiş ülkelerde büyüme oranları genel olarak beklentilerin üzerinde olsa da büyümenin kompozisyonu kırılmalıkların yüksek olduğuna işaret ediyor. ABD'de, stoklardaki artış ve ithalattaki düşüş güçlü bir büyüme performansının yakalanmasında belirleyici olurken, tüketim harcamalarının büyümeye küresel krizden bu yana en düşük katkılarından birini sağladığı görüldü. Japonya'da ithalattaki düşüş çeyreklik büyümeyi yukarı çeken en önemli faktör oldu. İngiltere'de Brexit'in orijinal tarihi olan 29 Mart'tan önce üretimin ve ihracatın hızlandırılması büyümeyi desteklerken, Euro Alanı büyümesinin büyük ölçüde özellikle otomotiv endüstrisinin geçtiğimiz yılki faaliyetine bağlı olarak gözlenen düşük baz etkisi ve olumlu hava koşulları gibi tek seferlik faktörlerden kaynaklandığı değerlendiriliyor.

İkinci çeyrekte öncü göstergeler küresel ekonomide zayıflama sinyalleri veriyor.

Öncü göstergeler küresel ekonominin ilk çeyrekteki büyüme ivmesini ikinci çeyrekte koruyamadığına işaret ediyor. ABD'de tarım dışı istihdam Mayıs ayında 75 bin kişi ile beklentilerin oldukça altında gerçekleşirken, ortalama saatlik ücretlerdeki yıllık artış %3,2'den %3,1'e geriledi. Ülkede Nisan'da sanayi üretimi yatay

(*) Yıllıklandırılmış çeyreklik büyüme

Kaynak: Datastream

seyredeceği beklentilerine karşılık aylık bazda %0,5 azalırken, perakende satışlar da artış beklentisine karşılık geriledi. İlgili veriler Çin’de de tahminlerden olumsuz bir tablo sundu. Sanayi üretimindeki yıllık artış Mart ayındaki %8,5 seviyesinden Nisan’da %5,4’e, perakende satışlardaki artış da bu dönemde %8,7’den %7,2’ye geriledi. Korumacı ticaret önlemlerinin olumsuz etkilerini en fazla hisseden ülkelerden biri olan Japonya’da ihracat Nisan’da yıllık bazda düşüşünü beşinci aya taşıdı. Euro Alanı’nda Mayıs ayı imalat PMI verisi 47,7 ile eşik düzeyin altında kalarak Şubat ayından bu yana sektörün daralma sinyali verdiği gösterdi.

ABD’de enflasyon göstergeleri Nisan ayında Fed’in %2 olan hedef seviyesine yakın gerçekleşirken, Euro Alanı’nda öncü verilere göre Mayıs ayı enflasyonu zayıf bir görünüm arz etti. Euro Alanı’nda ve ABD’de yıllık enflasyon sırasıyla %1,2 ve %2,0 olurken, İngiltere’de tüketici fiyatları %2,1 arttı. Brexit konusundaki siyasi açmazların sürmesiyle Mayıs ayında sterlinde gözlenen hızlı değer kaybı önümüzdeki dönemde ülkede enflasyonist baskıların söz konusu olabileceğine işaret ediyor. GBP/USD paritesi 31 Mayıs’ta 1,2557 ile beş ayın dip seviyelerine geriledi.

Para politikalarına dair öngörüler...

Küresel ekonomiye ilişkin risklerin arttığı mevcut konjonktürde önde gelen merkez bankalarının “güvercin” duruşunu korumaya devam edeceği ve hatta ekonomiyi destekleyici ek adımlar atabileceği yönündeki beklentiler güçleniyor. Fed’in 22 Mayıs’ta yayımlanan toplantı tutanakları Merkez bankasının sabırlı duruşunu koruyacağı sinyalini veriyor. ABD’de açıklanan zayıf istihdam verileri Fed’in yılsonundan önce faiz indirimine gideceği yönündeki beklentileri güçlendirirken, Fed yetkililerinden son dönemde gelen açıklamalar da para politikasının ilerleyen aylarda gevşetilebileceğine işaret ediyor. Avrupa Merkez Bankası (ECB) Haziran ayı toplantısında faiz oranlarında değişikliğe gitmezken, faiz oranlarının en azından gelecek yılın ikinci yarısına kadar mevcut seviyelerde kalmasının beklendiğini kaydetti. Toplantı kararı ECB’nin gevşek para politikası duruşunu sürdüreceği görüşlerini destekledi. Mayıs ayı içinde zorunlu karşılıklarda indirim kararı alan Çin Merkez Bankası da para politikası uygulama raporunda daha fazla parasal genişleme sinyali verdi.

Petrol fiyatlarında düşüş eğilimi...

Küresel ticarete dair endişeler petrol fiyatlarını aşağı yönlü baskı altında bırakıyor. Brent türü ham petrolün varil fiyatı 5 Haziran itibarıyla 62,3 USD’ye kadar inerek Nisan sonuna kıyasla %15,3 geriledi. Öte yandan, bu dönemde Suudi Arabistan Enerji Bakanı’nın OPEC ve OPEC dışı petrol üreticilerinin petrol stoklarını azaltma konusunda hemfikir olduklarını belirtmesi fiyatlardaki

düşüşü sınırlandırdı. Haziran sonuna kadar geçerli olan üretim kısıntılarına yılın ikinci yarısında da devam edileceği beklentisi güçlenirken, Rusya Enerji Bakanı üretim kısıntısı miktarının azaltılmasının tartışıldığını belirtti.

Uluslararası kuruluşların küresel ekonomik büyüme beklentilerinde bozulma...

OECD, 2019 için küresel ekonomik büyüme tahminini %3,3’ten %3,2’ye revize etti. Küresel ekonomideki hız kaybının genele yayıldığını ifade eden Kuruluş, ticaret savaşlarına bağlı olarak küresel ticaret hacmi büyüme tahminini Kasım raporunda paylaştığı %3,7 düzeyinden %2,1’e indirdi. Bu seviye küresel finans krizinden bu yana en zayıf artışa karşılık geliyor. Öte yandan, Euro Alanı ve İngiltere ekonomilerinin 2019 ve 2020 yılları büyüme performansları için Mart’ta yaptığı aşağı yönlü sert revizyonların bir kısmını geri alan OECD, yüksek borçluluk sorunu yaşamayan ülkelerin alabilecekleri genişleyici maliye politikası önlemlerinin küresel ekonomi üzerindeki riskleri bir miktar azaltabileceğini belirtti.

OECD Türkiye ekonomisinin 2019’da %2,6 oranında küçüleceğini tahmin ediyor. Kuruluş Mart ayında Türkiye ekonomisinin 2019’da %1,8 küçüleceğini öngörmüştü. OECD Türkiye’nin 2020 büyüme tahmininde de 1,6 yüzde puanlık aşağı yönlü revizyon gerçekleştirdi.

OECD Tahminleri

	Mayıs Tahminleri (%)		Mart Tahminlerinden Farkı (% puan)	
	2019	2020	2019	2020
Dünya	3,2	3,4	-0,1	0,0
ABD	2,8	2,3	0,2	0,1
Euro Alanı	1,2	1,4	0,2	0,2
Almanya	0,7	1,2	0,0	0,1
Japonya	0,7	0,6	-0,1	-0,1
İngiltere	1,2	1,0	0,4	0,1
Çin	6,2	6,0	0,0	0,0
Brezilya	1,4	2,3	-0,5	-0,1
Türkiye	-2,6	1,6	-0,8	-1,6

Dünya Bankası da küresel büyüme tahminlerini aşağı yönlü güncelledi. Kuruluş, 2019 yılı için küresel büyüme tahminini %2,9’dan %2,6’ya indirdi. Ticaret savaşlarının etkisinin artması, gelişmekte olan ülkelerdeki olası finansal dalgalanmalar ve gelişmiş ülkelerde büyümenin hızlı yavaşlaması ihtimali büyüme üzerindeki önemli risk faktörleri olarak sıralandı.

Ocak ayı raporunda Türkiye ekonomisinin 2019’da %1,6 büyüyeceğini öngören Dünya Bankası Haziran raporunda bu tahminini %1’lik küçülmeye değiştirdi. Dünya Bankası Türkiye ekonomisinin 2020 büyüme tahminini ise %3’te bıraktı.

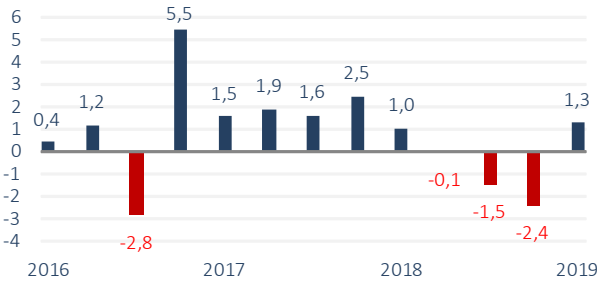
Türkiye Ekonomisi - Makro Göstergeler

Türkiye ekonomisi ilk çeyrekte %2,6 daraldı.

Türkiye ekonomisi zincirlenmiş hacim endeksine göre 2019 yılının ilk çeyreğinde bir önceki yılın aynı dönemine göre %2,6 oranında daraldı.

Mevsim ve takvim etkilerinden arındırılmış verilere göre ekonomi yılın ilk çeyreğinde bir önceki çeyreğe göre %1,3 oranında büyüme kaydetti. Böylece 2018 yılının ikinci çeyreğinden bu yana çeyreklik bazda daralan Türkiye ekonomisi bu yılın ilk çeyreğinde pozitif büyüme kaydederek teknik olarak resesyondan çıkmış oldu. Bu dönemde özel ve kamu tüketim harcamalarının bir önceki çeyreğe kıyasla arttığı, ancak yatırım harcamalarındaki daralmanın devam ettiği görüldü. İhracat ve ithalat da bu dönemde bir önceki çeyreğe göre gerileme kaydetti.

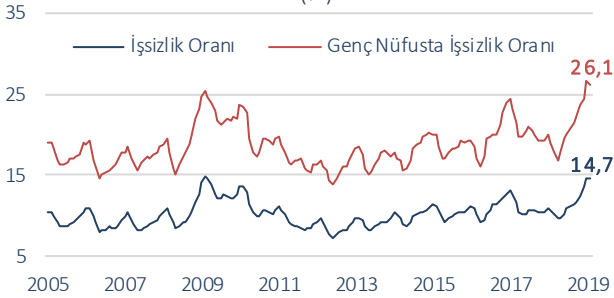
Mevsim ve Takvim Etkilerinden Arındırılmış
GSYH (çeyreklik % değişim)

İşsizlik oranı Şubat'ta %14,7 seviyesinde...

İktisadi faaliyetteki zayıf görünüm işgücü göstergelerine olumsuz yansımaya devam ediyor. TÜİK'in açıkladığı verilere göre Şubat ayında işsizlik oranı geçen yıla kıyasla 4,1 puan artarak %14,7 oldu. Bu dönemde inşaat ve sanayi sektörleri istihdamındaki düşüşün hız kazanmasının da etkisiyle toplam istihdam 811 bin kişi azalırken, işsiz sayısı yaklaşık 1,4 milyon kişi artarak 4,7 milyon kişi ile tarihi yüksek düzeye çıktı. Bir önceki ay tarihi yüksek düzeye çıkan genç nüfusta işsizlik oranı ise Şubat'ta bir miktar gerileyerek %26,1 oldu.

İşgücü Piyasaları
(%)

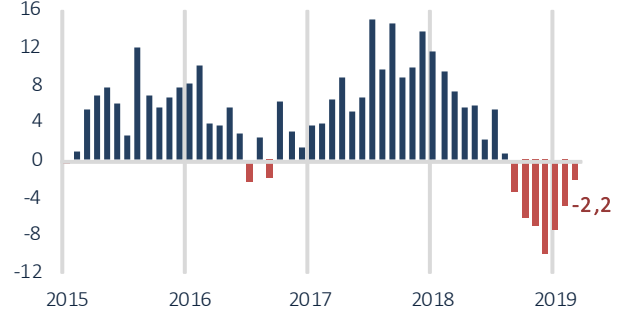
Sanayi üretimi yılın ilk çeyreğinde %4,8 daraldı.

Mart ayında takvim etkisinden arındırılmış sanayi üretimi yıllık bazda %2,2 oranında daralarak beklentilerden olumlu bir görünüm sergiledi. Bu dönemde imalat sanayiinde yer alan 24 alt sektörün 13'ünde üretim geriledi. Yılın ilk çeyreği itibarıyla da sanayi üretimindeki

daralma %4,8 oldu. 2018'in son çeyreğinde söz konusu daralma %7,8 düzeyindeydi. Mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış verilere göre sanayi üretiminde aylık bazda kaydedilen artış Ocak ve Şubat'ın ardından Mart ayında da devam ederek %2,1 düzeyinde gerçekleşti.

Sanayi Üretim Endeksi

(takvim etkisinden arındırılmış, yıllık % değişim)

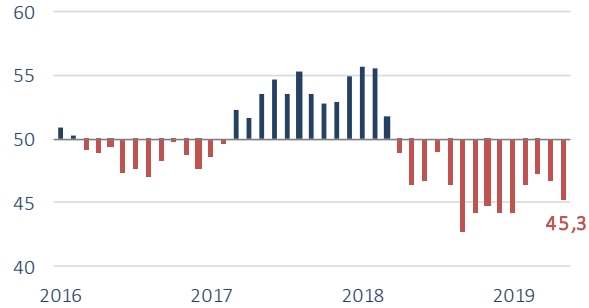

İmalat sanayi PMI 45,3 seviyesinde...

Nisan ayında 46,8 düzeyinde gerçekleşen imalat PMI, Mayıs'ta 45,3 seviyesine geriledi. Üst üste 14 aydır eşik değer olan 50'nin altında kalan endeks imalat sektöründeki zayıflığın Mayıs ayında da sürdüğünü gösterdi. TL'deki değer kaybının girdi maliyetleri ve iç talep üzerinde olumsuz etki yarattığı görülürken, bu dönemde ihracat siparişlerinde yavaşlama dikkat çaktı.

İmalat Sanayi PMI

(eşik düzey=50)

Mayıs ayında kapasite kullanımı arttı.

Reel kesim güven endeksi Mayıs ayında bir önceki aya göre 6,6 puan azalarak 98,9 oldu. Endeksin tüm alt kalemleri bir önceki aya göre bozulma kaydederken, özellikle genel gidişata yönelik reel kesim güveninin belirgin biçimde bozulması dikkat çaktı. Mevsimsellikten arındırılmış reel kesim güven endeksi de bir önceki aya göre 5,3 puan azalarak 94,7 oldu. Öte yandan, Mayıs ayında kapasite kullanım oranı Nisan ayına göre 1,3 puanlık artışla %76,3'e yükselerek Ağustos 2018'den bu yana en yüksek düzeye ulaştı.

Tüketici güveninde hızlı düşüş...

TÜİK tarafından açıklanan verilere göre Tüketici Güven Endeksi Mayıs'ta bir önceki aya göre %13 oranında gerileyerek 55,3 ile endeksin hesaplanmaya başladığı 2004 yılından bu yana en düşük seviyesine indi. Tüm alt

Kaynak: Datastream, Markit, TÜİK, TCMB

Türkiye Ekonomisi - Makro Göstergeler

endekslerin sert düşüş kaydetmesi dikkat çekti. Gelecek 12 aylık döneme ilişkin hanenin maddi durum ve genel ekonomik durum beklentileri ile işsiz sayısı ve tasarruf etme ihtimaline yönelik alt endekslerde çift haneli daralma kaydedilirken, tasarruf etme ihtimaline yönelik endekste düşüş %20'yi aştı.

Perakende satış hacmi yıllık bazda %3,8 azaldı.

Takvim etkilerinden arındırılmış sabit fiyatlarla perakende satış hacmi Mart ayında bir önceki yılın aynı ayına göre %3,8 azalarak satışlardaki daralmanın 7. aya taşındığına işaret etti. Diğer taraftan, cari fiyatlarla hesaplanan mevsim ve takvim etkilerinden arındırılmış perakende ciro endeksi Mart ayında bir önceki aya göre %3 arttı.

Konut satışlarındaki düşüş Nisan ayında da sürdü.

Türkiye genelinde konut satışları Nisan ayında yıllık bazda %18,1 oranında gerileyerek 84.403 adet oldu. İpotekli konut satışları olarak adlandırılan kredili konut satışları bu dönemde %61,3 düşerken, diğer satışların %2,1 ile sınırlı azaldığı görüldü. İstanbul, Ankara ve İzmir'de gerçekleştirilen konut satışlarındaki yıllık düşüşler sırasıyla %11,1, %27,4 ve %25,3 oldu.

TCMB tarafından açıklanan konut fiyat endeksi (KFE) Mart'ta aylık bazda %0,4 yükseldi. KFE bir önceki yılın aynı ayına kıyasla nominal bazda %3,45 artarken, reel olarak %13,6 düştü. Yıllık bazda nominal olarak İstanbul'da konut fiyatları %1,7 gerilerken, Ankara ve İzmir'de sırasıyla %1,77 ve %4,12 oranında arttı.

Bütçe açığı Nisan'da 18,3 milyar TL oldu.

Merkezi yönetim bütçe açığı Nisan'da geçtiğimiz yılın aynı ayına kıyasla 15,6 milyar TL artarak 18,3 milyar TL düzeyinde gerçekleşti. Bu dönemde bütçe gelirleri yıllık bazda %10,7 oranında daralarak 57,7 milyar TL'ye gerilerken, bütçe harcamaları %12,8 artışla 76 milyar TL oldu. Nisan ayında bütçe gelirlerinin yıllık bazda gerilemesi büyük ölçüde Hazine portföyü ve iştirak gelirlerinde kaydedilen hızlı düşüşten kaynaklandı. Söz konusu gelişmede önceki yıllarda Nisan ayında gerçekleşen TCMB kârının bütçeye aktarımının bu yıl öne çekilmesi belirleyici rol oynadı. Geçtiğimiz yılın Nisan ayında 356 milyon TL fazla veren faiz dışı denge bu yılın aynı ayında 13,2 milyar TL açık verdi.

Merkezi Yönetim Bütçesi

	Ocak-Nisan		%
	2018	2019	
Harcamalar	255,2	330,4	29,5
Faiz Harcamaları	25,4	38,4	51,5
Faiz Dışı Harcamalar	229,8	292,0	27,0
Gelirler	232,0	276,0	18,9
Vergi Gelirleri	190,9	203,0	6,4
Diğer Gelirler	41,2	72,9	77,0
Bütçe Dengesi	-23,2	-54,5	--
Faiz Dışı Denge	2,2	-16,0	-

Ocak-Nisan 2018'de 23,2 milyar TL olan merkezi yönetim bütçe açığı, bu yılın aynı döneminde 54,5 milyar TL olarak gerçekleşti. Faiz dışı açık ise bu dönemde 16 milyar TL oldu.

Nisan'da dış ticaret açığı 3 milyar USD oldu.

Dış ticaret açığındaki daralma eğilimi Nisan'da da sürdü. Bu dönemde ihracat hacmi yıllık bazda %4,6 artarak 14,5 milyar USD olurken, ithalat hacmi %15,1'lik düşüşle 17,5 milyar USD'ye indi. Böylece, dış ticaret açığı geçtiğimiz yılın aynı dönemine kıyasla %55,6 azalarak 3 milyar USD düzeyinde gerçekleşti. Geçtiğimiz yılın Nisan ayında %67,4 olan ihracatın ithalatı karşılama oranı bu dönemde %82,9'a çıktı.

(milyar USD)	Nisan		Değişim (%)
	2018	2019	
İhracat	13,8	14,5	4,6
İthalat	20,6	17,5	-15,1
Dış Ticaret Dengesi	-6,7	-3,0	-55,6
Karşılama Oranı (%)	67,4	82,9	-

12 aylık kümülatif verilere göre ihracat hacmi Nisan'da 169,6 milyar USD ile yeni tarihi yüksek seviyeye ulaşırken, ithalat hacmi 207,1 milyar USD ile iki yılın en düşük düzeyine geriledi.

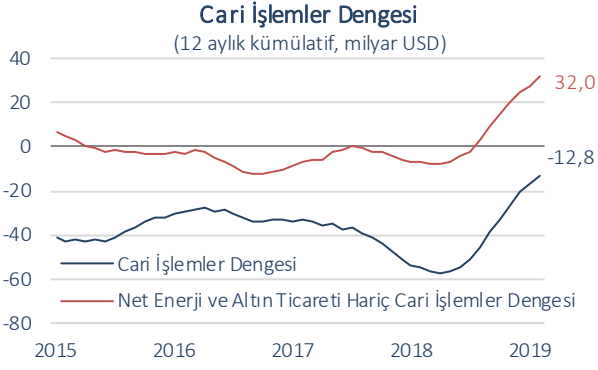
Ticaret Bakanlığı tarafından Genel Ticaret Sistemine göre açıklanan geçici verilere göre dış ticaret açığı Mayıs ayında daralmaya devam etti. Bu dönemde ihracat %11,5 artarken, ithalat %19,9 oranında geriledi. Böylece dış ticaret açığı yıllık bazda %78,1 daraldı.

Cari açık Mart ayında 589 milyon USD oldu.

İktisadi faaliyetteki yavaşlamaya bağlı olarak cari açığı Mart ayında devam etti. Yılın üçüncü ayında cari açık geçtiğimiz yılın aynı ayına kıyasla 4,1 milyar USD (%87,6) azalarak 589 milyon USD düzeyinde gerçekleşirken, net enerji ve altın hariç cari denge 3,5 milyar USD fazla verdi.

12 aylık kümülatif verilere göre de cari açık gerilemeye devam ederek 12,8 milyar USD ile 2009 yılından bu yana en düşük seviyesine indi. Net enerji ve altın ithalatı hariç 12 aylık cari fazla da 32 milyar USD'ye ulaştı.

Türkiye Ekonomisi - Makro Göstergeler

Portföy yatırımlarındaki sermaye girişi yurt dışındaki tahvil ihraçlarının desteğiyle Mart ayında da devam ederken, yılın ilk çeyreğinde portföy yatırımları kaleminde toplam 9,2 milyar USD'lik net sermaye girişi kaydedildi.

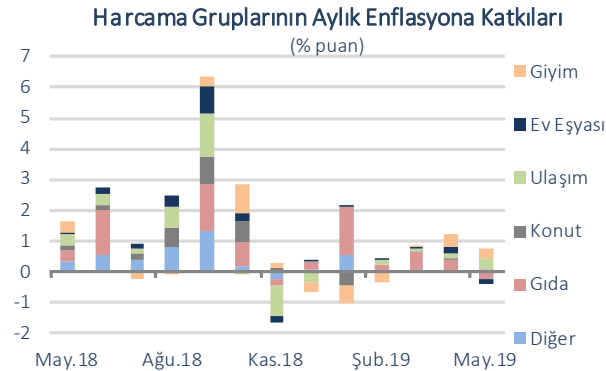
TÜFE artışı beklentilerin altında gerçekleşti.

Mayıs'ta TÜFE aylık bazda %0,95 oranında artarak piyasa beklentilerinin altında kaldı. Reuters anketine göre TÜFE'deki aylık artışın %1,3 olması bekleniyordu. Yurt içi ÜFE (Yİ-ÜFE) de bu dönemde %2,67 yükseliş kaydetti.

Şubat ayından bu yana %20'nin altında seyreden yıllık TÜFE enflasyonu Mayıs ayında %18,71 seviyesine indi. Mart ayından itibaren yükseliş eğilimi sergileyen yıllık Yİ-ÜFE enflasyonu ise Mayıs ayında gerileyerek %28,71 düzeyinde gerçekleşti.

Mayıs (değişim %)	TÜFE		Yurt İçi ÜFE	
	2018	2019	2018	2019
Aylık	1,62	0,95	3,79	2,67
Yılsonuna Göre	6,39	4,99	12,12	7,99
Yıllık	12,15	18,71	20,16	28,71
Yıllık Ortalama	11,10	19,91	15,80	32,85

Mayıs ayında gıda ve alkolsüz içecekler ile ev eşyası hariç tüm ana harcama gruplarında fiyatlar aylık bazda artış kaydetti. Mayıs ayı başında tütün ürünlerine yönelik vergi düzenlemesinin etkisiyle alkollü içecekler ve tütün grubunda fiyatlar aylık bazda %8,9 yükselerek aylık enflasyonu 39 baz puan yukarı çekti. Ulaştırma kalemi de özellikle motorlu araç fiyatlarındaki %3,8'lik artışın etkisiyle aylık TÜFE artışını 36 baz puan yukarı yönlü etkiledi. Söz konusu iki kalem aylık tüketici enflasyonuna

	30.Nis	31.May	Değişim
5-Y CDS Primi (baz puan)	450	484	34 bp ▲
2-Y Gösterge Tahvil Faizi	%20,92	%24,97	405 bp ▲
BIST-100	95.416	90.590	-%5,1 ▼
USD/TL	5,9617	5,8372	-%2,1 ▼
EUR/TL	6,6851	6,5304	-%2,3 ▼
Döviz Sepeti*	6,3234	6,1838	-%2,2 ▼

(*) (0,5 USD/TL + 0,5 EUR/TL)

Yurt içi piyasalar...

ABD ile Çin arasındaki müzakerelerin sonuçsuz kalmasına ek olarak Orta Doğu'da jeopolitik gerilimin yükselmesi küresel risk iştahını Mayıs ayında olumsuz yönde etkiledi. Bu ortamda, Türkiye'nin ABD ile olan ilişkilerinin bozulabileceği endişeleri ve İstanbul Belediye Başkanlığı seçimlerinin iptal edilmesi TL cinsi varlıkların olumsuz yönde ayrışmasına neden oldu. Ayrıca, rezervlerine ilişkin haberlerin gündemde olduğu TCMB'nin önümüzdeki dönemde izleyeceği para politikasına yönelik devam eden soru işaretleri de Türkiye'ye yönelik risk algısının olumsuz seyretmesinde etkili oldu. Öte yandan, Mayıs ayının sonuna doğru ABD ile ilişkilerin geleceğine dair olumlu beklentilerin ağırlık kazanması ve petrol fiyatlarında kaydedilen gerilemenin de katkısıyla TL cinsi varlıklara gelen tepki alımları ile yurt içi piyasalarda toparlanma gözlemlendi.

TCMB, Mayıs ayında ek sıkılaştırmaya gitti.

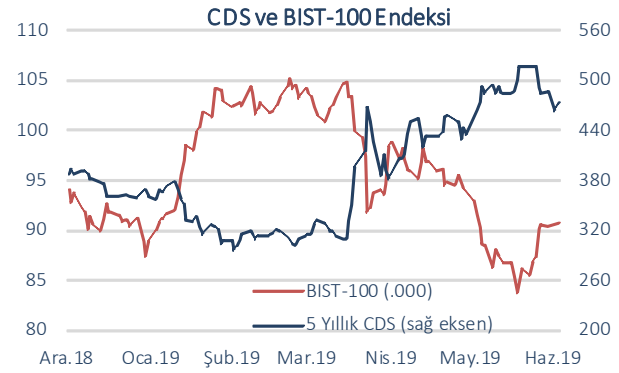
Mayıs ayı içinde piyasalarda artan dalgalanma TCMB'yi yeni tedbirler almaya sevk etti. 9 Mayıs'ta 1 hafta vadeli repo ihalelerine ara veren ve 21 Mayıs'ta ihalelere yeniden başlayan TCMB, böylece ilgili dönemde fonlama maliyetini yükselterek TL'deki değer kaybını sınırlamayı hedefledi. Banka ayrıca, 9 Mayıs'ta Türk lirası zorunlu karşılıkların döviz tesis imkânında azami oranın %40'tan %30'a indirildiğini, yabancı para zorunlu karşılıkları ise tüm vadelerde 100 baz puan artırdığını açıkladı. Yabancı para mevduata ve katılım fonlarına uygulanan zorunlu karşılık oranlarını 27 Mayıs'ta tüm vade dilimlerinde 200 baz puan daha artıran TCMB, böylece toplamda nette piyasadan 4,4 milyar USD tutarında döviz ve 7,2 milyar TL tutarında TL likiditesini çekmiş oldu. Finansal istikrarın desteklenmesi amacıyla atıldığı belirtilen söz konusu adımların döviz ayağında TCMB rezervlerini de destekleyeceği değerlendiriliyor.

Hisse senedi piyasasında sert düşüş...

Küresel piyasalarda oluşan satış baskısına yurt içinde yaşanan gelişmelerin de eklenmesiyle Türkiye'nin 5 yıllık CDS primi 24 Mayıs itibarıyla 515 düzeyine ulaştı. Ay sonunda Türkiye'ye yönelik risk algısındaki toparlanmaya paralel gerileyen endeks Mayıs ayını 484 düzeyinden kapattı.

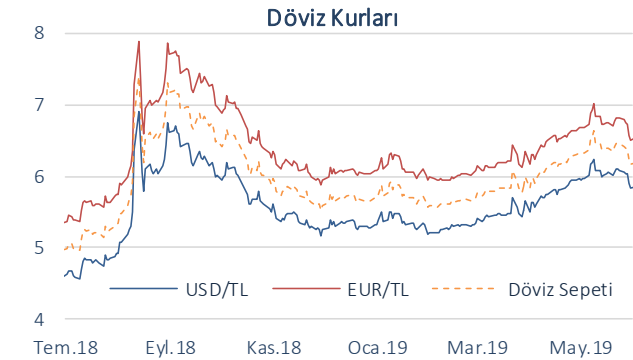
Risk algısındaki bozulma hisse senedi piyasasında satışları beraberinde getirdi. Öte yandan, Sermaye Piyasası

Kurulu'nun emeklilik fonları altındaki standart fonlara portföylerinin asgari %10'unu hisse senetlerine yatırma zorunluluğu getirmesi BIST-100 endeksindeki aylık bazda kaydedilen düşüşü sınırladı. 23 Mayıs'ta 83.535 ile 2 yıldan uzun sürenin en düşük düzeyine gerileyen endeks, izleyen günlerde gelen alımlarla Mayıs ayını %5,1 gerileyerek 90.590 düzeyinden tamamladı.

Kurlarda dalgalı seyir...

İstanbul seçimlerinin iptal edilmesi ve ABD ile ilişkilerin geleceğine ilişkin belirsizliklerin TL üzerindeki satış baskısını artırmasıyla USD/TL 9 Mayıs'ta 6,24'e yükseldi. Ayın ikinci yarısından itibaren ise ABD ile ilişkilerin geleceğine dair beklentilerin olumluya dönmesiyle birlikte Türk lirası diğer gelişmekte olan ülke para birimlerinden olumlu yönde ayrıştı. USD/TL Mayıs ayını 5,8372 düzeyinden tamamladı.

Faizlerde hızlı yükseliş...

TL cinsi varlıklara yönelik satış baskısı özellikle tahvil piyasasında daha belirgin hissedildi. Nisan sonuna kıyasla 405 baz puan yükselen 2 yıl vadeli gösterge tahvilin bileşik faizi 31 Mayıs itibarıyla %24,97 oldu.

Türkiye Ekonomisi - Bankacılık Sektörü

YP mevduatın payı %55,5 seviyesine yükseldi.

BDDK tarafından yayımlanan Haftalık Bülten verilerine göre 24 Mayıs itibarıyla mevduat hacmi bir önceki yılın aynı dönemine göre %18,6, 2018 sonuna göre %13,7 oranında artarak 2.324 milyar TL oldu. TP mevduat hacmi yılsonuna kıyasla %1,7 oranında gerileyerek 1.033 milyar TL düzeyine inerken, USD cinsi YP mevduat hacmi aynı dönemde %12,5 oranında genişledi. Bu çerçevede, YP mevduatın toplam mevduat içindeki payı %55,5 ile Nisan 2003'ten bu yana en yüksek seviyelerinde seyrediyor.

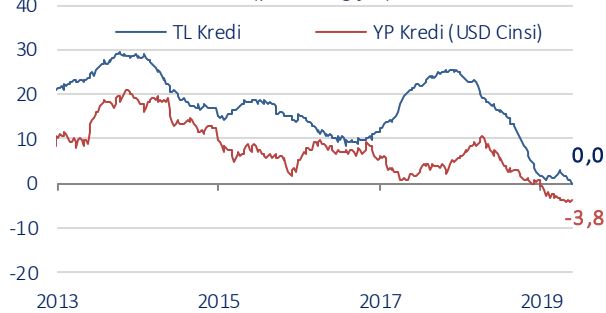
YP Mevduatın Payı (%)

Kredi talebinde zayıf seyir sürüyor.

Yurt içi kredi talebindeki zayıf seyir yılın ikinci çeyreği itibarıyla devam ediyor. 24 Mayıs itibarıyla TP kredi hacmi yıllık bazda değişim kaydetmezken, YP kredi hacmi %24,3 oranında genişledi. Diğer taraftan, bu dönemde USD cinsi YP kredi hacmi %3,8 oranında daraldı. Böylece toplam kredi hacmi yıllık bazda kur etkisiyle %8,9 oranında genişleyerek 2.583 milyar TL'ye yükseldi. Yılsonuna göre değerlendirildiğinde TP kredi hacmi %4,2 oranında artarken, USD cinsi YP kredi hacmi %1,7 oranında azaldı.

Kredi Hacmi Artışı (yıllık % değişim)

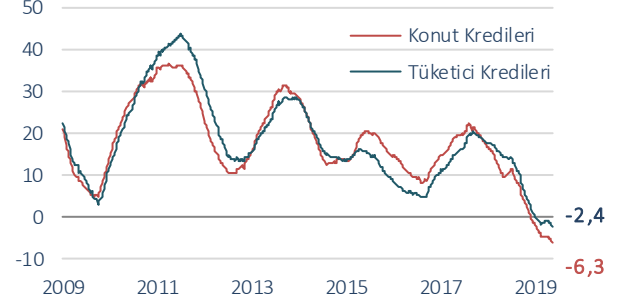

Konut kredilerindeki düşüş yıllık bazda %6,3'e ulaştı.

Tüketici kredileri 24 Mayıs haftasında bir önceki yılın aynı dönemine kıyasla %2,4 oranında gerileyerek sene başından bu yana yaşanan daralmanın sürdüğüne işaret etti. Bu dönemde taşıt kredilerindeki düşüş otomotiv pazarındaki olumsuz görünümün sürmesi paralelinde %15,5'e ulaşırken, konut kredilerindeki yıllık gerileme %6,3 ile tarihi yüksek düzeyde gerçekleşti. Diğer taraftan,

ihtiyaç kredileri ve bireysel kredi kartı bakiyesi sırasıyla %1,8 ve %13,3 oranında arttı.

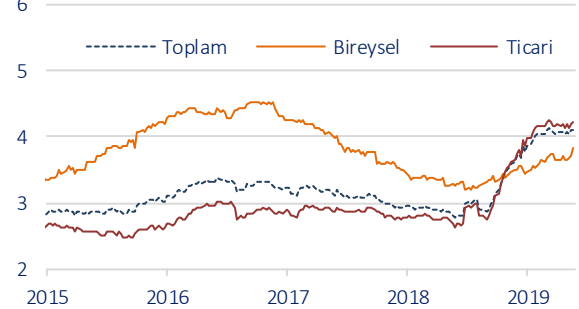
Tüketici Kredileri (yıllık % değişim)

Takipteki alacaklar oranı %4,12 seviyesinde...

Son bir yıllık süreçte 43,4 milyar TL artış kaydeden brüt takipteki alacaklar bakiyesi 24 Mayıs itibarıyla 110,9 milyar TL düzeyine yükseldi. Bu dönemde takipteki alacaklar oranı 135 baz puan artışla %4,12 düzeyinde gerçekleşti. Söz konusu oran bireysel kredilerde 57 baz puan yükselişle %3,83'e çıkarken, ticari kredilerde 159 baz puan artarak %4,22 oldu.

Takipteki Alacak Oranı (%)

Yabancı para net genel pozisyonu...

Yabancı para net genel pozisyonu 24 Mayıs itibarıyla bilanço içi kalemlerde (-)46.496 milyon USD, bilanço dışında ise (+)48.316 milyon USD oldu. Böylece, bankacılık sektörü yabancı para net genel pozisyonu (+)1.820 milyon USD düzeyinde gerçekleşti.

Genel Değerlendirme

ABD ile Çin arasında yürütülen ticaret müzakerelerinde kritik bir aşamaya gelindiği söylenirken tarafların uzlaşma ihtimalinden uzaklaşması Mayıs ayında küresel piyasaların bu yılın en büyük çalkantısını yaşamasına neden oldu. İzleyen süreçte ABD'nin görece ılımlı bir tavır benimsemesi ise piyasalardaki olumsuz havanın Haziran ayının ilk haftaları itibarıyla etkisini bir miktar kaybetmesini sağladı.

Korumacı ticaret önlemlerinin reel ekonomi tarafında yarattığı tahribat da gündemde öne çıkıyor. Küresel ekonomik aktivite yılın ilk çeyreğinde beklentilerin üzerinde bir performans sergilese de ikinci çeyreğe ilişkin öncü göstergeler bu toparlanmanın geçici faktörlere dayandığı değerlendirilmelerini destekliyor. Küresel büyümeye yönelik endişeler petrol fiyatlarını aşağı yönlü baskılamakta, halihazırda beklemede olan gelişmiş ülke merkez bankalarının para politikalarına dair güvercin beklentilerin güçlenmesine ortam sağlıyor.

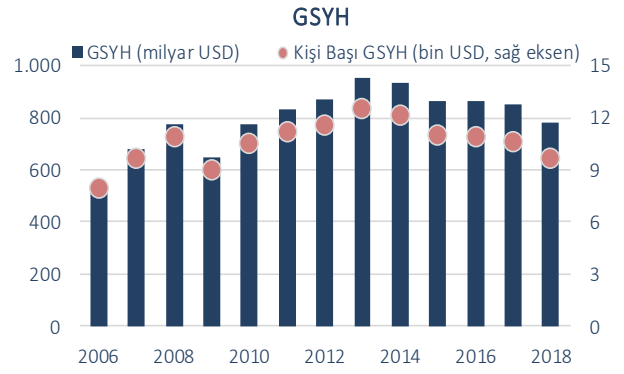
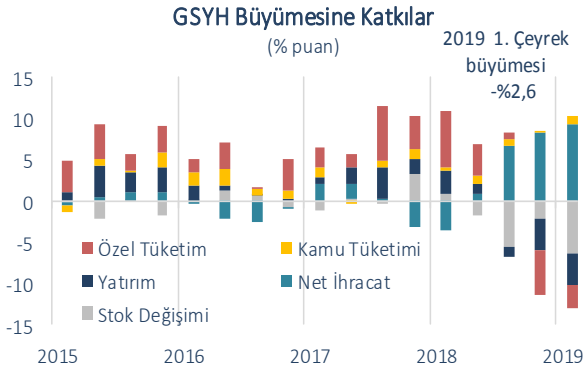
Yurt içinde yılın ilk çeyreğinde sanayi üretimi yıllık bazda %4,8 düşüş kaydetti. İşsizlik göstergelerindeki bozulma da dikkat çekiyor. Diğer taraftan, cari denge iç talepteki zayıflamaya ve ihracattaki artışa bağlı olarak iyileşmeye devam etti. 12 aylık kümülatif cari açık Mart'ta son 9 yılı aşkın sürenin en düşük düzeyine indi.

İkinci çeyreğe ilişkin öncü göstergeler de ekonomik aktivitenin zayıf seyrettiğine işaret ediyor. İmalat PMI Mayıs ayında 50 eşik düzeyinin altındaki seyrini sürdürerek sektördeki daralmanın 14. ayına taşındığını gösterdi. Bu dönemde güven göstergeleri de olumsuz bir tablo çizdi. Maliye politikası tarafında yılın ilk dört ayına ilişkin veriler beklenen normalleşmenin henüz gerçekleşmediğini gösterdi. Bununla birlikte Nisan ve Mayıs aylarında enflasyonunun piyasa öngörülerinin altında gerçekleşmesi olumlu gelişmeler olarak kayda geçti.

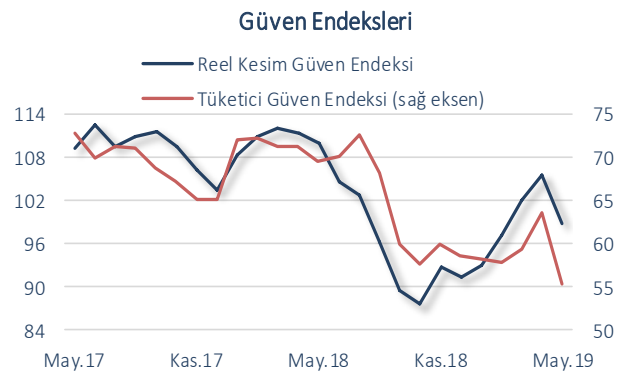
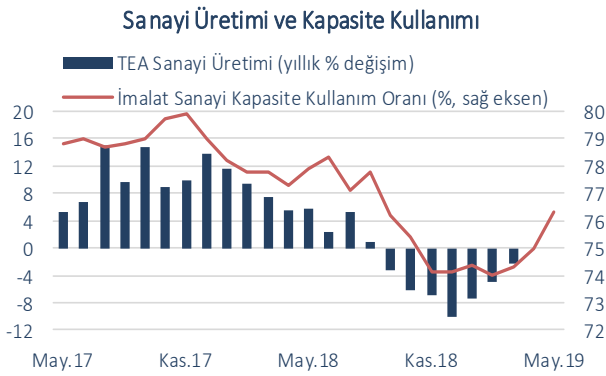
Tahminlerimiz (%)	2018 (G)	2019
Büyüme	2,6	1,0
Cari Açık/GSYH	3,5	2,0
Enflasyon (yılsonu)	20,3	16,0

(G) Gerçekleşme

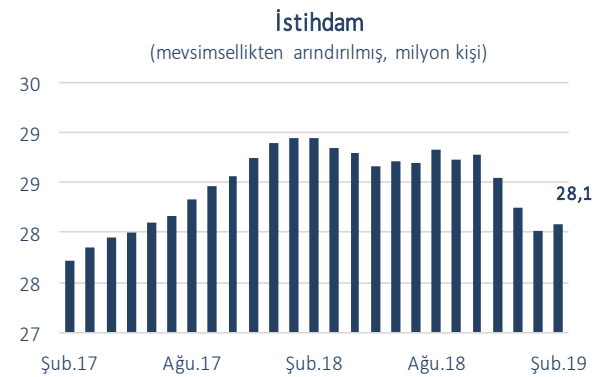
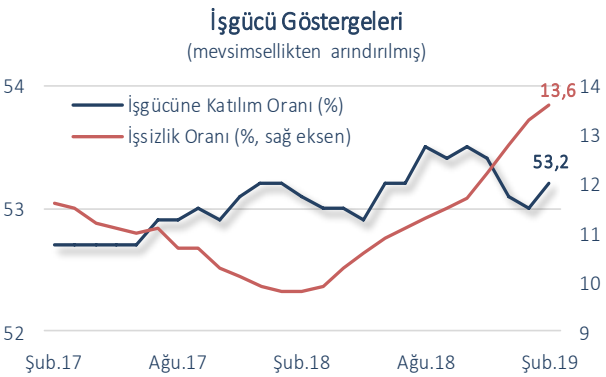
Büyüme

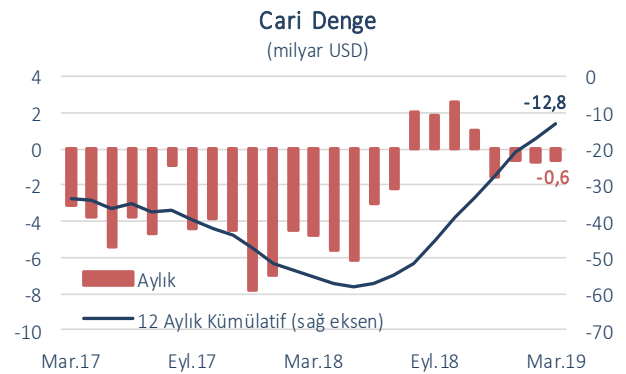
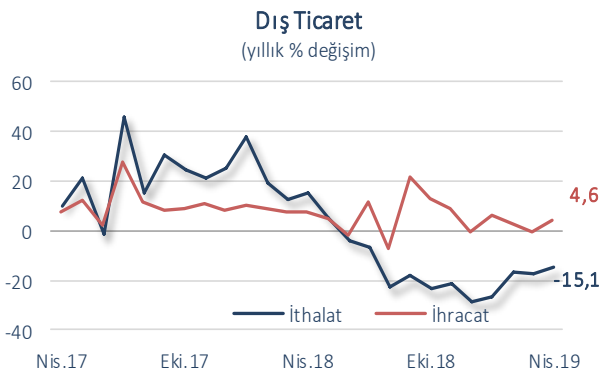
Öncü Göstergeler

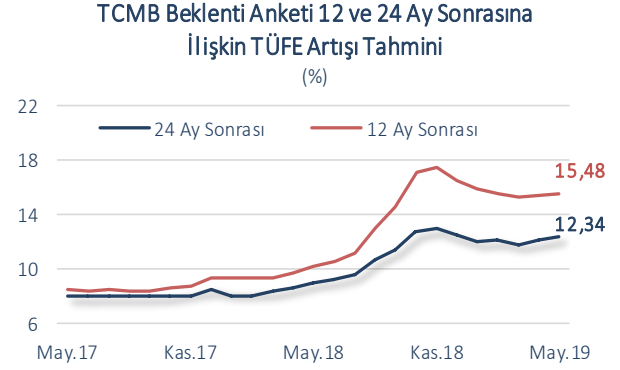
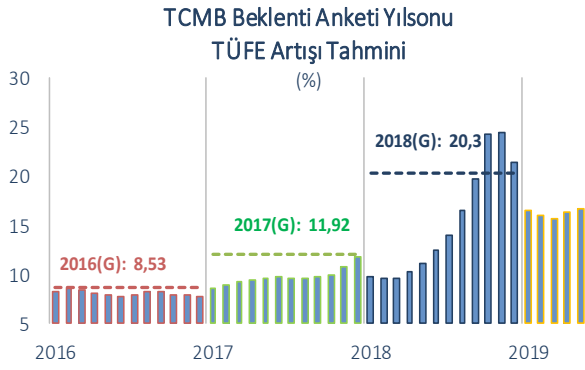
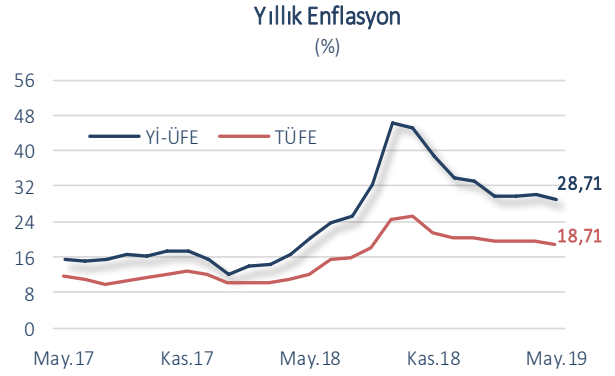
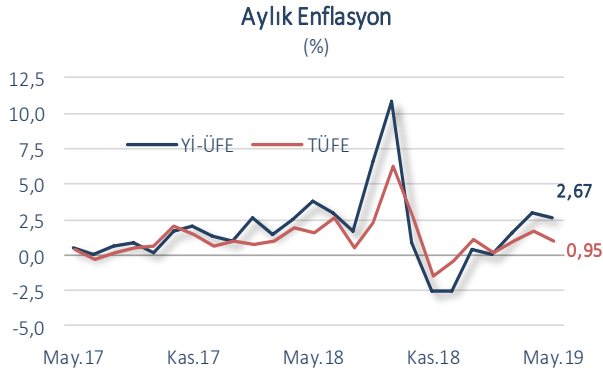
İşgücü Piyasaları

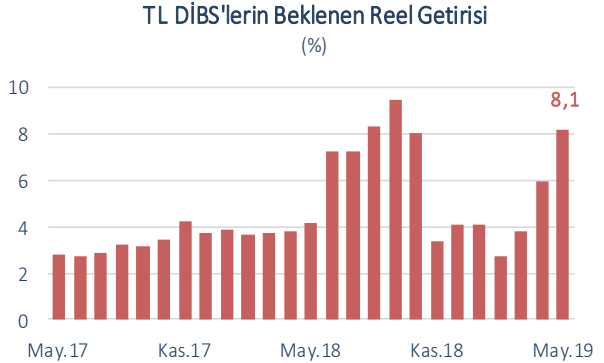
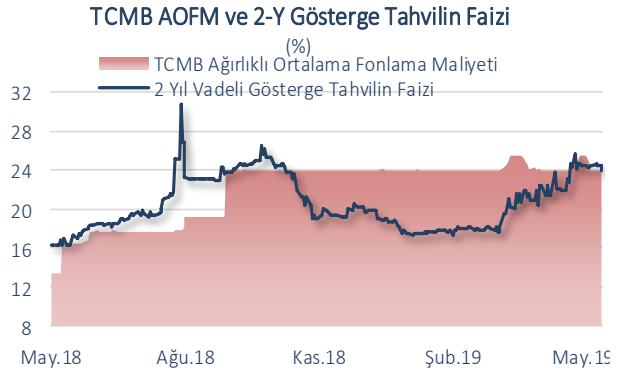
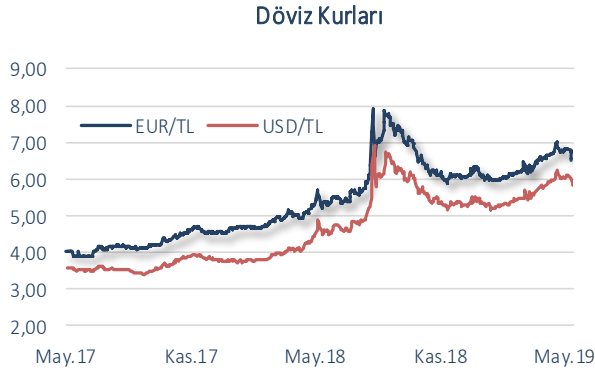
Dış Ticaret ve Ödemeler Dengesi

Enflasyon Göstergeleri

Döviz ve Tahvil Piyasaları

Türkiye Ekonomisi - Makroekonomik Göstergeler

Büyüme	2014	2015	2016	2017	2018	19-Ç1			
GSYH (milyar USD)	935	862	863	851	784	170			
GSYH (milyar TL)	2.045	2.339	2.609	3.107	3.701	915			
Büyüme Oranı (%)	5,2	6,1	3,2	7,4	2,6	-2,6			
Enflasyon (%)						Mar.19	Nis.19	May.19	
TÜFE (yıllık)	8,17	8,81	8,53	11,92	20,30	19,71	19,50	18,71	
Yurt İçi ÜFE (yıllık)	6,36	5,71	9,94	15,47	33,64	29,64	30,12	28,71	
Mevsimsellikten Arındırılmış İşgücü Piyasası Verileri						Oca.19	Şub.19		
İşsizlik Oranı (%)	10,3	10,2	12,0	9,9	12,8	13,30	13,60		
İşgücüne Katılım Oranı (%)	51,0	51,7	52,4	53,2	53,1	53,00	53,20		
Döviz Kurları						Mar.19	Nis.19	May.19	
TÜFE Bazlı Reel Efektif Döviz Kuru	105,9	99,2	93,6	86,3	76,3	75,1	72,7	69,8	
USD/TL	2,3378	2,9189	3,5176	3,7916	5,3199	5,6496	5,9695	5,8357	
EUR/TL	2,8288	3,1708	3,7102	4,5530	6,0815	6,3437	6,6900	6,5030	
Döviz Sepeti (0,5*EUR+0,5*USD)	2,5833	3,0448	3,6139	4,1723	5,7007	5,9966	6,3298	6,1693	
Dış Ticaret Dengesi ⁽¹⁾ (milyar USD)						Şub.19	Mar.19	Nis.19	
İhracat	157,6	143,8	142,5	157,0	167,9	169,1	169,0	169,6	
İthalat	242,2	207,2	198,6	233,8	223,0	214,0	210,2	207,1	
Dış Ticaret Dengesi	-84,6	-63,4	-56,1	-76,8	-55,1	-44,9	-41,2	-37,4	
Karşılama Oranı (%)	65,1	69,4	71,8	67,1	75,3	79,0	80,4	81,9	
Ödemeler Dengesi ⁽¹⁾ (milyar USD)						Oca.19	Şub.19	Mar.19	
Cari İşlemler Dengesi	-43,6	-32,1	-33,1	-47,3	-27,1	-20,7	-17,0	-12,8	
Finans Hesabı	-43,2	-22,7	-22,0	-46,7	-9,9	-4,8	-1,4	-4,4	
Doğrudan Yatırımlar (net)	-6,3	-14,2	-10,8	-8,8	-9,4	-9,8	-10,6	-10,4	
Portföy Yatırımları (net)	-20,2	15,5	-6,3	-24,5	2,9	1,8	-0,3	-3,8	
Diğer Yatırımlar (net)	-16,2	-12,1	-5,7	-5,2	7,0	14,4	17,6	18,9	
Rezerv Varlıklar (net)	-0,5	-11,8	0,8	-8,2	-10,4	-11,2	-8,1	-9,0	
Net Hata ve Noksan	0,5	9,5	11,1	0,6	17,2	15,8	15,5	8,4	
Cari İşlemler Açığı/GSYH (%)	-4,7	-3,7	-3,8	-5,6	-3,5	-	-	-	
Bütçe Gerçekleşmeleri ⁽²⁾⁽³⁾ (milyar TL)						Şub.19	Mar.19	Nis.19	
Harcamalar	448,8	506,3	584,1	678,3	830,5	175,6	254,4	330,4	
Faiz Harcamaları	49,9	53,0	50,2	56,7	74,0	22,0	33,4	38,4	
Faiz Dışı Harcamalar	398,8	453,3	533,8	621,6	756,5	153,6	221,1	292,0	
Gelirler	425,4	482,8	554,1	630,5	757,8	163,9	218,3	276,0	
Vergi Gelirleri	326,2	352,5	407,8	459,0	536,6	113,2	154,3	203,0	
Bütçe Dengesi	-23,4	-23,5	-29,9	-47,8	-72,6	-11,7	-36,2	-54,5	
Faiz Dışı Denge	26,5	29,5	20,3	8,9	1,3	10,3	-2,8	-16,0	
Bütçe Dengesi/GSYH (%)	-1,1	-1,0	-1,1	-1,5	-2,0	-	-	-	
Merkezi Yönetim Toplam Borç Stoku (milyar TL)						Şub.19	Mar.19	Nis.19	
İç Borç Stoku	414,6	440,1	468,6	535,4	586,1	615,2	623,9	653,1	
Dış Borç Stoku	197,9	238,1	291,3	341,0	480,6	511,1	538,5	557,4	
Toplam Borç Stoku	612,5	678,2	760,0	876,5	1.067,1	1.126,2	1.162,4	1.210,6	

(1) 12 aylık kümülatif

(2) Yılbaşından itibaren kümülatif

(3) Veriler Merkezi Yönetim Bütçesi'ne göre.

BDDK Tarafından Açıklanan Aylık Bülten Verilerine Göre Bankacılık Sektörü

(milyar TL)	2014	2015	2016	2017	2018	Mar.19	Nis.19	Değişim ⁽¹⁾
AKTİF TOPLAMI	1.994	2.357	2.731	3.258	3.867	4.139	4.287	10,9
Krediler	1.241	1.485	1.734	2.098	2.395	2.518	2.564	7,1
TP Krediler	881	1.013	1.131	1.414	1.439	1.508	1.504	4,5
Pay (%)	71,0	68,2	65,2	67,4	60,1	59,9	58,6	-
YP Krediler	360	472	603	684	956	1.009	1.060	10,9
Pay (%)	29,0	31,8	34,8	32,6	39,9	40,1	41,4	-
Takipteki Alacaklar (brüt)	36,4	47,5	58,2	64,0	96,6	106,4	108,6	12,4
Takipteki Alacaklar Oranı (%)	2,9	3,1	3,2	3,0	3,9	4,1	4,1	-
Menkul Değerler	302	330	352	402	478	531	566	18,5
PASİF TOPLAMI	1.994	2.357	2.731	3.258	3.867	4.139	4.287	10,9
Mevduat	1.053	1.245	1.454	1.711	2.036	2.208	2.273	11,6
TP Mevduat	661	715	845	955	1.042	1.022	1.036	-0,5
Pay (%)	62,8	57,4	58,1	55,8	51,2	46,3	45,6	-
YP Mevduat	391	530	609	756	994	1.186	1.236	24,4
Pay (%)	37,2	42,6	41,9	44,2	48,8	53,7	54,4	-
İhraç Edilen Menkul Kıymetler	89	98	116	145	174	209	212	21,8
Bankalara Borçlar	293	361	418	475	563	593	611	8,5
Repodan Sağlanan Fonlar	137	157	138	99	97	174	143	47,0
ÖZKAYNAKLAR TOPLAMI	232	262	300	359	421	433	440	4,4
Net Dönem Kârı/Zararı	24,6	26,1	37,5	49,1	53,5	12,4	16,2	-
RASYOLAR (%)								
Krediler/GSYH	60,7	63,5	66,5	67,6	64,7			
Krediler/Aktifler	62,2	63,0	63,5	64,4	61,9	60,8	59,8	-
Menkul Kıymet/Aktifler	15,2	14,0	12,9	12,3	12,4	12,8	13,2	-
Mevduat/Pasifler	52,8	52,8	53,2	52,5	52,6	53,3	53,0	-
Krediler/Mevduat	117,9	119,2	119,3	122,6	117,6	114,1	112,8	-
Sermaye Yeterliliği	16,3	15,6	15,6	16,9	17,3	16,4	16,9	-

(1) Yılsonuna göre % değişim

Kaynak: BDDK, TÜİK

Bütün yayınlarımıza <https://ekonomi.isbank.com.tr> adresinden erişebilirsiniz.

YASAL UYARI

Bu rapor Bankamız uzmanları tarafından güvenilir olduğuna inanılan kamuya açık kaynaklardan elde edilen bilgiler kullanılmak suretiyle, sadece bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır ve hiçbir şekilde finansal enstrümanların alım veya satımı konusunda tavsiye veya finansal danışmanlık hizmeti sağlanması olarak yorumlanmamalıdır. Bu raporda yer verilen görüş ve değerlendirmeler, hiçbir şekilde Türkiye İş Bankası A.Ş.'nin kurumsal yaklaşımını yansıtmamakta olup, raporu kaleme alan uzmanların kişisel görüş ve değerlendirmeleridir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgi, görüş ve değerlendirmelerin doğru, değişmez ve eksiksiz olması konusunda herhangi bir şekilde garanti vermemektedir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgilerde herhangi bir bildirimde bulunmaksızın değişiklik yapma hakkına sahiptir. Bu rapor ve içindeki bilgilerin kullanılması nedeniyle doğrudan veya dolaylı olarak oluşacak zararlardan Türkiye İş Bankası A.Ş. hiçbir şekilde sorumluluk kabul etmemektedir.

İşbu rapor üzerinde Bankamızın telif hakkı olup, Bankamızın yazılı izni alınmaksızın herhangi bir kişi tarafından, herhangi bir amaçla, kısmen veya tamamen çoğaltılamaz, dağıtılamaz veya yayımlanamaz. Tüm haklarımız saklıdır.